

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มุ่งใช้การประเมินรูปแบบซิปปโมเดล (CIPP MODEL) เป็นแนวทางในการประเมิน โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 141 คน
- 1.2 ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ตำบลลำโรง จำนวน 15,842 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินได้จากการกำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดโดยเครจซี่ อาร์ และมอร์แกน (R.V. Krejcie and D.W Morgan) (อ้างใน ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 50-64) และสุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 2.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 103 คน
- 2.2 ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ตำบลลำโรง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

จำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบสอบถาม ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1 ฉบับ และประชาชนผู้ร่วมโครงการ ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1 ฉบับ รวมเป็น 2 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้รับผิดชอบโครงการ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ในด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1932 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 77) คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามตัวแบบการประเมินโครงการรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) คือ

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท (context evaluation)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation)
3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation)
4. การประเมินผลการดำเนินงาน (product evaluation)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง ตามกรอบแนวคิด 4 ด้านคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้าน ผลผลิต

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามประชาชนผู้ร่วมโครงการ ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ในด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินการดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบลลำโรง อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1932 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 77) คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามตัวแบบการประเมินโครงการรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) คือ

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท (context evaluation)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation)
3. การประเมินกระบวนการ (process evaluation)
4. การประเมินผลการดำเนินงาน (product evaluation)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ตำบลลำโรง ตามกรอบแนวคิด 4 ด้านคือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวจาก โครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้เข้าร่วมโครงการในพื้นที่ในการไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม โดยนำไปส่งและรับด้วยตนเอง ในแต่ละหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 478 ชุด
4. ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 478 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านสถานภาพ เพศ อายุและตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตามความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบโครงการและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลรายด้านโดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ดังนี้

การแปลความหมายเมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาแปลความหมายโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลผลของลิเคิร์ต (Likert, 1932 อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, หน้า 77) ดังต่อไปนี้

- 4.50-5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/ความสำเร็จ/ประสิทธิภาพ/เป็นที่พึงพอใจ “มากที่สุด”
- 3.50-4.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/ความสำเร็จ/ประสิทธิภาพ/เป็นที่พึงพอใจ “มาก”
- 2.50-3.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/ความสำเร็จ/ประสิทธิภาพ/เป็นที่พึงพอใจ “ปานกลาง”
- 1.50-2.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/ความสำเร็จ/ประสิทธิภาพ/เป็นที่พึงพอใจ “น้อย”
- 1.00-1.49 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/ความสำเร็จ/ประสิทธิภาพ/เป็นที่พึงพอใจ “น้อยที่สุด”

3. การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานของ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) ด้วยค่าสถิติค่าความถี่

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการแล้วนำมาสร้างเครื่องมือ

2. นำเครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

(2.1) ดร.ปรารภ แก้วเศษ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้าสมุทรปราการ จบการศึกษาปริญญาเอก สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหิดล

(2.2) นายสรรเกียรติ กุลเจริญ ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลสำโรงใต้ เทศบาลเมืองสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จบการศึกษาปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

(2.3) นายสุรพล วิไลจิตต์ ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลเมืองสำโรงใต้ เทศบาลเมืองสำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จบการศึกษาปริญญาโท พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)

3. ปรับแก้ไขเครื่องมือตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนำเครื่องมือไปทดลอง (try out) กับคณะกรรมการชุมชน จำนวน 30 คน และประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, อ้างถึงใน ปิยะดา แสนสุข, 2543, หน้า 67) ได้ค่า ดังนี้

สูตร

$$\text{ค่าความเชื่อมั่น } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right]$$

n = จำนวนข้อ

Si^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

Sx^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

ฉบับที่ 1 รวมทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) = 0.92

ฉบับที่ 2 รวมทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) = 0.94

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วฉบับสมบูรณ์ไปใช้รวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

ใช้สถิติพื้นฐานตามแนวทางการศึกษาของบุญชม ศรีสะอาด, (2535, หน้า 101,102 อ้างถึงใน ภรพนา ดำเกลี้ยง และคณะ, 2546, หน้า 20 และสุภา ศีลสร และคณะ, 2545, หน้า 143,160) ดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage)

สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{f \times 100}{N}$$

f = จำนวนข้อมูล (ความถี่) ที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X})

สูตร

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

x = คะแนน

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation (SD))

สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

SD = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง